SZERETET-MORZSÁK, VARIÁCIÓS FORMÁBAN

Sári Józsefre emlékezve (BMC, 2026. október 25.)

Sári József
(info.bmc.hu

„Nem múlik el” – jut eszembe Pákolitz István megindítóan szép versének címe, amikor jólesően nyugtázom: az a szeretet, amely Sári Józsefnek (1935-2025) életében kijutott, eredményesen dacol az elmúlással. És rögtön korrigálom: aligha „kijutott”, leginkább mindössze csak törlesztés volt, azért a szeretet-burokért, amellyel Sári József ellátta különböző rendű-rangú ismerőseit. Nem mondhatom, hogy „ismerőit”, mert elképesztő ügyességgel tudott kitérni a legjobb szándékú érdeklődő kérdésekre adandó válaszok alól. De még ezért is szeretni kellett, olyan őszintén hitt abban, hogy a „személyesség piszka”: magánügy. Maradt tehát az általános vélemény, amit Hollós Máté oly találóan fogalmazott meg: ő az, akit „mindenki szeret”.

A szép szavakon túl azonban érdemes elgondolkozni azon is, hogy vajon ő mennyit észlelt ebből a szeretetből. Alkatától mi sem állt távolabb, mint hogy „sütkérezzen” a szeretetben. És itt az „evidencia” problematikáját látjuk, intenzív kiforrottságban. Ki-ki a legkülönbözőbb forrásokból szembesülhet azzal, hogy a mások számára talán legértékesebb tulajdonságokkal szinte nem szokás számolni (Szabó Magda: Az őz stb.). Ami evidencia, az nem érték-szinten kezelhető – annak jó esetben a rokonok/barátok/ismerősök koncentrikus körei a haszonélvezői. Sári József talán a szeret-megmaradás törvényének minden matematikai szabálynak ellentmondó érvényességébe vetett

meggyőződéssel született. Nemcsak tudta (talán nem is volt ez tudatos nála), hogy a szeretet úgy „viselkedik”, mint a bibliai kenyérszaporítás csodája. Nemcsak pazarlóan adta, hanem szinte észrevétlen tapintattal tette, hogy a megajándékozott ne érezze magát lekötelezettnek magát. Vajon milyen mértékben érzékelte az ellenirányú szeretethullámokat?

Sári József
(info.bmc.hu

Amikor 2025. október 23-án (NB., Láng István halálának 2. évfordulóján) „es ist vollendet…” címmel öntöttem szavakba néhány, vele immár megoszthatatlan gondolatomat Róla, zárómondatként azt írtam: „Teljesítésre vár a feladat: viszonzásul a kapott szellemi kincsekért, nemcsak megőrizni az emlékeket, hanem tenni is az életmű továbbéltetéséért.”

Ezzel az érzéssel nem voltam egyedül: születésének 91. évfordulójára megjelent egy felvétel zongoraműveiből (Borbély László előadásában, BMC-kiadvány), és halálának első évfordulójára is jutott érdemi megemlékezés, a szerző szellemiségétől nem idegen módon, a BMC Könyvtárában, október 25-én délután (az évfordulós nyolc napos keretben, egyszersmind előlegezve a közelgő Halottak napja légkörét).

Emlékkoncert – de nem szerzői program! Zenei életünk előadóin kívül a zeneszerzők fiatalabb nemzedéke saját művekkel járult hozzá a műsorhoz. A nyitó számokban Ittzés Gergely (a Sári József oeuvre-jében jelentős helyet elfoglaló fuvolakompozíciók elhivatott előadója) ezúttal zeneszerzőként

reflektált az egyszeri-egyedi alkalomra (Szabó Dóra játszotta a Verspätete Elegie és a Nemes unalom című tételeket), majd Sári József szólódarabjaiból hallhattunk Ábrahám Márta (hegedű), Rákóczi Anna (fuvola), Borbély László (zongora) és Klenyán Csaba (klarinét) előadásában, továbbá még a Sári József munkásságát – viszonylag – ismerőknek is ritkaságként egy fiatalkori dalciklusa csendült fel (Öt gyermekdal Weöres Sándor verseire, Szikora Adél előadásában, Termes Rita zongorakíséretével). A folytatásban az ifjabb zeneszerző-nemzedék képviselőinek darabjai következtek: a koncert moderátorának, Balogh Máténak áiratát korábbi művéből, egy tételt Sándor László korálfantáziájából (Erdei tulipán) és befejezésül Tornyai Péter 11 bagatelljéből a Sarabande-ot.

Az előadóművész gesztusa a köszöntés, ezúttal indokolt tehát, hogy „kertészt a saját virágaival”. Az alkotó másfajta dialógus-pozícióban közelít: saját „virágainak” csokrával. A megemlékezéshez nélkülözhetetlen hallgatóság pedig jelenlétével bizonyítja a múlandóság cáfolatát. Jó volt látni a kamarateremmé átlényegült koncertteremben az emlékezők több generációját a szakmából, és azokat az érdeklődőket (rokonok, barátok), akik hasonlóképp éreznek-gondolkoznak. És jó tudni további mozzanatokról az életmű továbbéltetéséért: készül a harminc éve kamaraegyüttesre komponált Kérdések Hillélhez kottája, hogy a hanglemezen is megjelent mű eljusson további potenciális előadókhoz …

Íme, egy példa a szeretet-megmaradás törvényének gyakorlati megvalósulására.

Fittler Katalin

FÜGGELÉK

BMC Rerds, 2026

Four inventions: I. Alla burla (2:48)

Four inventions: II. Con espanzione (1:39)

Four inventions: IV. Capriccioso (3:04)

Prelude, interlude, postlude: I. Prelude (2:57)

Prelude, interlude, postlude: II. Interlude (5:06)

Prelude, interlude, postlude: III. Postlude (3:37)

In girum imus nocte...(„We go round and round in the night...") (3:51)

Tractatus (7:06)